

Dwa lata po IX Zjeździe PZPR

„Życiowy egzamin polityki społecznej”

JESLI się chce ocenić IX Zjazd PZPR i jego wpływ na kształtowanie polityki społecznej, warto uświadomić sobie, w jakiej sytuacji i atmosferze kraju przebiegały obrady zjazdowe. O skutkach kryzysu gospodarczego społeczeństwo nie miało jeszcze pełnego wyobrażenia, choć sklepy świeciły już pustkami. W wielu środowiskach dominowały nastroje roszczeniowo-rewindykacyjne, zwłaszcza w kwestiach płacowych i socjalnych, podgrzewane konkurencyjnymi poczynaniami podzielonych związków. Siły antysocjalistyczne przygotowywały się do podjęcia otwartej walki. Jakże łatwo było wówczas zasiąść do licytacji i zabłysnąć efektownymi obietnicami.

Zwyczajny jednak realizm. Delegaci uchronili uchwałę zjazdu od socjalnej demagogii. Zbyt świeże były doświadczenia lat siedemdziesiątych. Partia zdawała sobie sprawę z tego, że nie wolno jej po raz kolejny szafować obietnicami i formułować programy bez pokrycia. A już wtedy było oczywiste, że tym razem nie można liczyć ani na krajowe zasoby, ani na dewizowe zasoby.

Tak więc w punktach uchwały zjazdowej, dotyczących polityki społecznej, znajdujemy powściągliwość i rozsądek. Podkreśla ona znaczenie uwarunkowań, przywileje i prawa łączy ze środkami, a możliwości z obowiązkami pracowników.

ZAPIS uchwały w sprawie najbardziej fundamentalnej w ustroju socjalistycznym, bo dotyczącej ochrony podsta- wowego prawa człowieka

wyżki i przywileje można wyjednać od państwa. Od ponad roku trwają też dyskusje ogólnopolskie: „Komu? Ile? Za co?”. Podejmowane są próby opracowania w zakładach jak najbardziej sprawiedliwych systemów płacowych. Jest to bardzo cenny ruch myśli, ponieważ zmusza do zrozumienia praw ekonomicznych. Także — do postawienia na nogi problemów motywacyjnych, w przeszłości widzianych chyba nie- zbyt idealistycznie.

Z płacami poszliśmy zresztą do przodu ponad zamierzenia i trzeźwe rachunki. Wzrosty cen były

Irena Scholl

tego i przyczyna, i skutkiem. W przedsiębiorstwach bowiem niejednokrotnie chciano pójść na łatwiznę i osiągnąć zysk, m. in. na podwyżkę płac, nie podnosząc cen wyrobów. Zastępcą nadmiarem pieniądza rynek również bronił się, zwiększając cenę, co jest regułą w ekonomicznej grze.

Placę największej grupy pracowników oscylują dzisiaj w pobliżu średniej, zaś dochody minimalne podnoszone są wedle zaleceń zjazdu. Górne pułapy płacowe w gospodarce uspołecznionej przekraczają grupy najcięższej fizycznie i w najtrudniejszych warunkach pracujących ludzi (m. in. górników poświęcających wolne soboty).

POWOLI zaczyna się torować drogę przekonaniu, że właśnie tak jak na zjeździe uchwalono, polityka płacowa powinna stanowić wykładnik sprawiedliwości społecznej. Rozumianej nie w sposób uproszczony, ale nagradzającej rzetelną pracę, inicjatywę i wysiłek. Do obiegowego przed dwoma laty powiedzonka: „wszyscy mają jednakowe żółdki” coraz częściej dodaje się — „ale nie wszyscy mają jednakowe głowy i ręce”.

Jeszcze można uzupełnić: „nie wszyscy z własnej woli”. O tych, dla których kryzys nastąpił szczególnie ciężkie czasy, zjazd wspominał się ze szczególną troską. W 1982 roku dokonano rekompensaty kosztów utrzymania — 28,5 miliona obywateli wypłaca się co miesiąc od 900 do 1760 zł na osobę, wedle zasady: im niższy dochód w rodzinie, tym wyższa rekompensata. Szczególnie wysokie rekompensaty dla osób utrzymywanych w połączeniu z drugim już etapem podwyższania zasiłków rodzinnych — miały decydujący wpływ na sytuację rodzin wielodzietnych. Tak więc spadek stopy życiowej relatywnie w największym stopniu dotknął właśnie te rodziny oraz — emerytów i rencistów starego portfela, którym szczególnie trudno się żyło. Wielka operacja pod nazwą reforma emerytur i rent, nieco opóźniona w cza-

się w stosunku do uchwały zjazdu, objęła miliony obywateli, wyrównując znacznie rażące dysproporcje w warunkach życiowych ludzi starych. Niestety, nie wewnątrz tej grupy, gdyż utrzymują się one a nawet ostatnio rosną, między rodzinami utrzymującymi się z pracy i emerytury. Waloryzacja świadczeń w stosunku do płac trzeba było — ze względu na spadek dochodu narodowego — odłożyć do 1988 roku.

Zgodnie z uchwałą IX Zjazdu, choć wbrew niedoborom w budżecie państwa „ruszyli” z miejsca sprawy socjalne wsi. System ubezpieczeń i świadczeń, zbliżonych do pracowniczych, objął indywidualnych producentów żywności oraz ich rodziny. Jest to jeden z przejawów realizacji idei tak mocno na zjeździe akcentowanej, że każdy, kto pracuje dla społeczeństwa i każdy, kto już pracować nie może — powinien czuć się bezpiecznym w socjalistycznym państwie.

Nie chcą być bierni

W pokoleniowej sztafecie...

W ramach reformy gospodarczej znaleźć na leży sposób na nadanie pracy właściwej rangi w życiu społecznym i każdego obywatela. Reforma gospodarcza to pole dla po- pisu ludzi młodych o szerokich horyzontach umysłowych, wysokich kwalifikacjach, z inicjatywą, a zarazem odważnych i bezkompromisowych w zwalczaniu zła społecznego i tego co hamuje postęp. Te cechy są właściwe młodym ludziom, tym samym więc reforma jest niejako adre- sowana właśnie do nich, wzywa do zadań ambitnych, decydujących o bli- szej i dalszej przyszłości narodu.

Filozofii beznadziejności, negacji i postawom pasywnym musimy przeciwstawić postawy twórcze, innowacyjne, aktywnego współuczestnictwa w rozwiązywaniu dotychczasowych problemów społecznych narodu.

Wszędzie w wybrzeżach wycieczek pracy widoczna jest młodzież. Przejmują ją jako kolejne pokolenie pałeczek sztafetowej z rąk swych ojców, aby kontynuować nasz wspólny cel, któremu na imię przyszłość Polski. Bo jak powiedział J. Sekretarz KC PZPR gen. armii Wojciech Jankowski na Ogólnopolskim Naradzie Aktywności Młodzieży ZSPR w sali „Oliwii”: „Niech wasza energia, wasza aktywność tworzy wodaś ruch sprzeciwu wobec zła, o którym mówiliśmy i na tej sali — nierobstwa, bierności, bezczynności, bu- fonadzie — tak sprzecznym przeciwieństwem, idea- naszemu państwu”.

Młodzi uczestnicy narady powrócili do swoich codziennych obowiązków, do codziennych zajęć. Do prze- kuwania słów w czyn —

Kielce — położone w Górach Świętokrzyskich między Pasmem Małowskim i Dymińskim — rozciąga się na niewielkich wzgórzach grzebiotów Kozłowskiego i Szydłowskiego. Z ciekawych zabytków wymienić można tu dawny pałac biskupów krakowskich — jeden z najlepszych przykładów rezydencji wczesnonoobarokowej, kolegiatę romańską, dzwonicę, zabytkowe domy i dwórki z drugiej połowy XVIII w. i początków XIX w. Na terenie miasta jest też ciekawy rezerwat przyrody Kozłowski. Warto zająć tu pod- czas wakacyjnych wędrowek i wypisać to miasto do swojego turystycznego zjazdu. Na zdjęciu: Kielce z lotu ptaka.

CAF — Andrzej Łokaj

RENTA INWALIDZKA PO WYPADKU PRZY PRACY

KAZIMIERZ P. GDANSKI:

— Ostatnio zostały wprowadzone zmiany w zakresie świadczeń z tytułu wypadku przy pracy. Wypadek przy pracy, w zależności od czasu trwania choroby zawodowej, może być zaliczony do jednej z trzech grup inwalidzkiej.

W myśl tej, zaktualizowanej ustawy, renty inwalidzkiej przyznaje się pracownikowi, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej został zaliczony do jednej z trzech grup inwalidzkiej.

— 100 proc. podstawy wy- miaru renty — dla pracowników zaliczonego do I lub II grupy inwalidzkiej.

— 75 proc. podstawy wy- miaru renty — dla pracowników zaliczonego do III grupy inwalidzkiej.

Podstawę wymiaru renty inwalidzkiej stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika ustalone w sposób określony w przepi-

Pracownik radzi

sach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin. Podstawą wymiaru tej renty nie może być niższa od kwoty odpowiadającej pół torakalnego najniższemu wy- nagrodzeniu za pełny miesiąc- cenny wymiar czasu pracy pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy.

Podstawę wymiaru renty ulega corocznemu podwyżkom- stowność do wzrostu przecięt- nego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej. Osobie uprawnionej do renty inwalidzkiej przysługują:

— dodatki rodzinne oraz dodatki pielęgnacyjne,

— nieodpłatne świadcze- nia lecznicze, polonizacje, re- habilitacyjne, zaopatrzenie w leki itp. Świadczenia te przy- stępują również członkom ro- dziny osoby uprawnionej do renty inwalidzkiej.

— prawo do przysposobie- nia zawodowego.

Osobie uprawnionej do ren- ty inwalidzkiej z tytułu wy- padku przy pracy lub choro- by zawodowej oraz do eme- rytury na podstawie innych

przepisów wypłaca się zale- żnie od jej wyboru:

— przysługującą rentę in- walidzką powiększoną o po- łowę emerytury, albo,

— emeryturę powiększoną o połowę renty inwalidzkiej.

Podgór.

JESZCZE O KREDYCIE NA PRZEBUDOWĘ STRYCHU

W nawiązaniu do odpowie- dzi naszemu czytelnikowi p. Włodzimierzowi R. pt. „Kre- dyt na przebudowę strychu” („Dziennik Bałtycki” nr 126) wyjaśniam, że przepisy wymieniające w tej informacji uchwały nr 51 Rady Mini- strów z dnia 2 marca 1981 r. (Monitor Polski nr 9 poz. 70) mają zastosowanie do umów kredytowych zawartych do dnia 1 stycznia 1983 r.

Po tym dniu umowy kre- dytowe na cele mieszkaniowe są zawierane na podsta- wie rozporządzenia Rady Mi- nistrów z dnia 30 grudnia 1982 r. w sprawie zosad u- dzielania kredytu bankowego na cele mieszkaniowe (Dzie- nnik Ustaw z 1983 r. nr 1, poz. 4). Zgodnie z tym rozpo- rządzeniem kredyt na przebu- dowanie strychów, suszarni i in- nych pomieszczeń może być udzielony do wysokości 450 tys. zł (uprzednio do 150 tys. zł), a okres spłaty zwiększo- no do 20 lat (uprzednio do 15 lat).

Rozpoczęcie spłaty kredo- tu następuje po dwóch la- tach od daty jego przyzna- nia. Aktualnie warunkiem przyznania kredytu jest po- siadanie przez zainteresowa- ną osobę co najmniej 20 proc. planowanej wartości ro- bót, a ponadto zawarcie um- owy o udoświecenie po- mieszczenia do przebudowy z jednostką zarządzającą bu- dyńkiem.

Podgór.

„On musi być w ojczyźnie, między swymi”

P RACE związane z upa- miętnieniem miejsc pa- mięci narodowej na granicy i w kraju oraz ak- tualny etap starań w sprawie sprowadzenia do kraju pro- chów b. naczelnego wodza Polskich Sił Zbrojnych w la- tach 1939-1943. gen. broni Władysława Sikorskiego — są tematem wypowiedzi se- kretarza generalnego Rady Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa gen. dyw. CZE- SŁAWA CZUBRYTA — BOR- KOWSKIEGO.

— Po pierwsze — refleksja ogólna. II wojna świa- towa, której 38 rocznicę zwy- cięstwa zakończono obcho- dziliśmy w maju br. trwa- ta przeszło 5 lat i pochła- nięta dziesiątki milionów istnień ludzkich. Szczególnie dotkliwie straty poniosła Pol- ska; zginęło ponad 6 mln jej obywateli, w tym 2 mln 200 tys. dzieci i młodzieży. Gdy mówimy o tamtych wydarze- niach, musimy zdawać sobie sprawę, że cięży na nas nie tylko obowiązek pamięci tak- toj historycznych, wybitnych jednostek i grup społecz- nych, ale również obowią- zek utrwalenia w świadomości pokoleń historii narodu w ogóle, a szczególnie — lat 1939-1945. Zadanie to wy- pełnia od ponad 35 lat Ra- da Ochrony Pomników.

Polacy toteż będą o naszą wolność, każdego dnia wno-

sili liczący się wkład w zwy- cięstwo koalicji antyhitler- skiej; walczyliśmy na wszystkich frontach II wojny światowej. Ponad 1700 miejsc upamiętnionych, a w tej liczbie grobów i cmenta- rzy bojowników walczących z hitlerowskim spłatką moż- na w 51 krajach Europy i poza nią, wszędzie tam, gdzie z doła od kraju wal-

radę, gen. Czubryt-Borkowski poinformował, że prawdopodobnie w październiku br. w związku z obcho- dami 40-lecia LWP odbę- dzie w Warszawie (NRD) uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci więzionej przez fa- zystowskich ludobójców w łonejskiej twierdzy w 1939 r. żołnierza września wybitne-

gen. Franciszka Kleeberga, dowódcy, który jako ostatni złożył broń po bitwie pod Kockiem w październiku 1939 r. General zmarł w szpitalu wojskowym w Dre- źnie. Duży udział w realiza- cji przedsięwzięcia — od- słonięcia tablicy — ma Kon- sulat PRL w Lipsku.

Na pytanie, kiedy prochy gen. W. Sikorskiego powró- cą do Polski, sekretarz ge- neralny rady odpowiedział: byłbym niezmierznie rad, gdy- bym mógł na pytanie odpowiedzieć wprost i pozy-

woj Polaków, by prochy te- go niezwykłego człowieka powróciły do ojczyzny.

Ze strony władz polskich zrobiono w tej sprawie wszy- stko, co było możliwe. W mar- cu 1981 r., w 100 rocznicę urodzin gen. Sikorskiego, Prezydent OK FJN podjęło uchwałę w sprawie obcho- dów związanych z ową rocz- nicą powołując Inicjatywę

przewiezienia do kraju jego prochów. Równolegle prowa- dzone konkretnie działania przygotowawcze do transpor-

tu szczątków generała i do uroczystości w katedrze w Wawlu. Wtedy też podjęte zostały drogą dyplomatycz- ną oficjalne starania u władz brytyjskich o zezwolenie na sprowadzenie prochów b. premiera RP. Cały naród przygotowywał się do tych uroczystości.

Niestety, władze brytyj- skie zajęły stanowisko od- wiekające podjęcie decyzji w sprawie wydania zezwo- lenia na ekskumację pro- chów Sikorskiego. Na ponow- ne zwrócenie się przez am-

basadora PRL w Londynie do tamtejszych władz, co miało miejsce przed trzema miesiącami, udzielona zos- tała 17 maja br. ta sama, ne- gatywna odpowiedź.

Odmowa brytyjska odno- si się również do sprawy od- słonięcia popiersia genera- ta w Gibraltarze w miejscu, gdzie w dniu 4 lipca 1943 r. w 7 minut i 16 sekund po- godz. 23.00 runął do mor- za samolot z W. Sikorskim na pokładzie. Warto przy- pomnieć, że prochy zmar- ła w Londynie żony generała

pogładowych i poglądów po- litycznych — opowiada się jednoznacznie za spełnie- niem woli generała.

Stosowne apele skiero- wane do całego społeczeń- stwa polskiego i Polonii w świecie, do polonijnych orga- nizacji kombatanckich podję- ty w ostatnim czasie: Rada Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa, która od po- czątku współuczestniczy w rozwiązywaniu tej szczegól- nej dla nas, Polaków sprawy, a także ZBOWID i środowiska b. żołnierzy i podkomen-

— Heleny z Zubczewskich Sikorskiej sprowadzone zos- tały — zgodnie z jej wolą — do kraju w 1972 r. Sam generał wyraził w swym te- stomencie ostatnią wolę, by prochy jego spoczęły mogły być w ojczyźnie; polskiej ziemi. Niestety, jak dotąd szczątki wybitnego patrioty, żołnierza i polityka spoczy- wają z dala od Polski... Sta- nowisko brytyjskich władz pozostaje nieugięte, mimo usilnych starań rządu PRL, mimo, iż cały naród polski niezależnie od różnic świa- to-

— Jaki samolot i kiedy przywiezie do Polski prochy gen. Sikorskiego? — To — wierzymy wszyscy — w końcu nastąpi, bo „on musi być w ojczyźnie, mię- dzy swymi”.

Notował

Witold Smolarek

Dla upamiętnienia zwycięstwa pod Grunwaldem

W 500 rocznicę bitwy pod Grunwaldem, w 1910 r. sta- nął w Krakowie pomnik Gru- nwaldzki. Jego fundatorem był Ignacy Paderewski, a wśród organizatorów i ucze- stników uroczystości odsłoni- cia pomnika znalazło się wielu słynnych Polaków — artystów i naukowców, dła- taczy politycznych i spo- łecznych, osób świeckich i du- chownych. Warto przypo- minać nazwiska chociaż nie- których z nich, na trwałe wpisane w polską kulturę i tradycję narodową: Ignacy Daszyński, Wacław Gąsiorow-

ski, Adam Grzymała-Siedle- cki, Wojciech Korfały, Woj- ciech Kossak, Ludwik Krzy- wiecki, Jacek Malczewski, Feliks Nowowiejski, Lucjan Rydel, Wacław Sieroszewski, Ludwik Solski, Wincenty Witos.

Pomnika nie można było wówczas wnieść na pola Grunwaldu, znajdujących się pod pruskim zaborem. W wezwaniu Komitetu Grunwaldzkiego do Polaków stwier- dzono m.in.: „Nie mamy dzi- siaj dostępu do pobożniwa, na którym przed pięciuset- laty padła u stóp Polski i Li- wy wszelchem krzyżowców zakon...”.

W 1939 r. hitlerowcy zni- szczyli krakowski pomnik. Zniknęły postacie zwycięzców i powołanych Krzyżaków. Jednak może przez niedopa- rzenie, nie zostały porobi- jone bloki cokołu pomnika, wyciosane z granitowego su- rowca, sprowadzonego ze Szwecji. Krakowscy robotnicy ukryli granitowe bryły i w ten sposób przetrwały one drugą wojnę światową. Po zrekon- struowaniu w 1976 r. pomni- ka Grunwaldzkiego, władze Krakowa przekazały zachowa- ne fragmenty cokołu — 140 granitowych bloków — spo- łeczeństwu ziemi olsztyńskiej z prośbą o umieszczenie tych pamiątek na polach bitwy pod Grunwaldem.

Obecnie darem Krakowa zainteresowali się olsztyńscy działacze PRON. Wspólnie z przedstawicielami władz wo- jewódzkich oraz muzealnikami postanowiono, że granitowe bloki posłużą jako tworzywo do ułożenia na polu bitwy grunwaldzkiej kompozycji przestrzennej. Projekt takiej kompozycji przygotowuje ol- sztyński rzeźbiarz Wiesław Ka- czmarek, a ma być ona go- towa na tegoroczne obchody Dnia Wojska Polskiego.

(S.L.)

Zapisy do kliniki

Według oficjalnych obli- czeń, w Republice Federal- nej Niemiec ponad 5000 o- sob chorych na serce znaj- duje się obecnie na liście czekających na przyjęcie do kliniki, zajmujących się ope- racjami kardiologicznymi.

Okres oczekiwania trwa przeciętnie pół roku. Jak twierdzi specjalści, około 300 pacjentów ulega choro- bie, nie doczekawszy się za- biegu.

(jm)

Witold Smolarek

Pierwsze półrocze nowych związków

Ani na chwilę nie zapominać...

Jeśli średnio w kraju co trzeci robotnik jest związkiem, to zalogom także wiadomo, że każdy z nich znalazł się w szereguach ruchu nie na chwilę, lecz na całe życie. Wszakże perspektywa kariery, ale i własnego, nierozbiciego wyboru, odciecia w naszym warunkach zawsze decyduje polityczną. Decyzję, włączającą człowieka do działalności na rzecz porozumienia dla naprawy socjalistycznego ładu w społeczeństwie i poparcia odnowy socjalistycznego państwa.

DLATEGO nie jest pewnie najważniejsze, że bilans pierwszego półrocza odbudowy ruchu zawodowego wykazuje po stronie aktywności ponad 3 miliony członków, 16 tysięcy organizacji zakładowych, kilkanaście organizacji ogólnokrajowych, które aktualnie federacji i dynamicznie wzrosła do 300-350 tysięcy przybywających nowych członków miesięcznie. Największy jego kapitał stanowi ugruntowane się przez te miesiące powstające świadomości, że są to związki autentycznie robotnicze. Potwierdza to także statystyka wykazująca, że ok. 80 proc. ich członków pracuje przy warsztatach produkcyjnych, a funkcje działaczy ruchu, w tym także kierownicze z wyboru pełni społecznie, bez korzystania z jakichkolwiek ulg w obowiązkach zawodowych.

SPRAWA robotniczego charakteru, odradzającego się ruchu zawodowego ma zresztą jeszcze drugo wymiar, wykraczający daleko poza horyzonty bezpośrednich jego zadań. Rzecz w tym, że — jak dowodzi doświadczenie — jego szeregi tworzą działający członkowie wszystkich przednich związków. Znakomitą przewagą liczącą w nim robotników, nie zorganizowanych w żadnej partii czy stowarzyszeniu społecznym, a funkcje kierownicze w ogniskach zakładowych i przemysłowych, w których bardzo często ludzie młodzi, dopiero tu i tu awansujący do roli działaczy.

Wpół roku po narodzinach nowego ruchu zawodowego nikt nie może już zaprzeczyć, że robotnicy sami rozstrzygnęli, czy chcą mieć i jakie związki zawodowe. Jeżeli dzisiaj na dziesięć istniejących zakładów pracy w dziewięciu działają organizacje związkowe, to każdy pracownik tych zakładów, bez względu na swój osobisty stosunek do nich dobrze wie, że tych związków nie montowała żadna władza i nie przyniósł w teczce żaden instruktor z komitetu, ale stworzyli je znani całej załozdze koledzy, pracujący przy tych samych warsztatach co wczoraj i takich samych jak wszyscy.

lacy społecznych. Wystarczy się nad tymi faktami przez chwilę zatrzymać, żeby w ich świetle dojrzeć wielki problem odbudowy jednostki robotniczej, rozbitkiej, zniszczonej i zdeformowanej politycznie przez opozycję antysocjalistyczną, która postułała się protestem robotniczym w sierpniu przeciw wycopaniu socjalizmu jako siły niszczącej socjalizm.

NOZNA oczywiście powiadzieć, że nawet 3-milionowa organizacja związkowa, to jeszcze nie forum pojednania i porozumienia, to jeszcze nie odnaleziona jedność całej klasy robotniczej. Co oczywiste, będzie prawdą i o czym rzeczywistość nie wolno ani na chwilę zapominać. Ale nowe związki stworzyły podstawę odnalezienia się i nawiązania socjalistycznej odnowy, a ideą robotniczego jedności uczyniły realną praktyką.

Tyle w bilansie półrocza, poprzestając oczywiście na generalizacji, po stronie jego aktywności, ale do tego dodać należy niemały już dorobek związków na całym obszarze ich działania w służbie potrzeb świata pracy, daleko nie tylko socjalnych, bo także tych sięgających po udział w podejmowaniu decyzji rozstrzygających o warunkach życia, pracy i gospodarowania efektami produkcji.

KADZY bilans musi mieć dwie strony, przeto trzeba przyznać się także i do pewnych słabości. W niektórych zakładach, gdzie większość ludzi pracy nie zdecydowała się jeszcze na porzucenie pozycji nieufnej-

Zbigniew Jurkiewicz

go obserwatora, na przejście w stronę zaangażowania się w ten ruch. Jest to bardzo złożone zjawisko, a ponadto zróżnicowane w przestrzeni. Bywa, że przez mur sąsiadując z sobą zakłady, w których obok 50-procentowego i większego udziału załogi w ruchu zawodowym mamy sytuację niemożliwą wyjścia ponad poziom 7-10 proc. zorganizowania. Analizując ułożenie się stosunków między całymi regionami, między branżami, między środowiskami.

TU rozmach, tam marwota, tu już gorąco, we prace nad budową niemożliwych federacji i tworzeniem dla nich programów na miarę reprezentacji najomniejszych oczekiwań klasy robotniczej, tam jeszcze białe plamy na mapie związkowej. Naturą kolejną rzeczy rodzi się więc pytanie, dlaczego ruch, który ma już nie tylko użycie, ale i poparcie czynne większości ludzi pracy w jednym miejscu, jest równocześnie odrzucony w drugim, czasem odległym o przystawioną miarę?

NAJPROSZĘ odpowiedzieć, jakie się zwykło mówić, że zjawisko to ma swoje korzenie w polityce. Gdzieś słaby opór, opór antysocjalistyczny, skrywający swe operacje za szydem „Solidarności” zdolny zdeintegrować politycznie świad-

domość robotniczą, tam dzisiaj nowe związki przebijają się z trudem. I na odwrót; tam gdzie luźno pracują związki, tam dzisiaj „Solidarności” przed manipulacjami liderów, tam teraz ruch zawodowy odradza się i pracuje najaktywniej. Diagnoza ta jest oczywiście trafna, nie wyjaśnia jednak całej złożoności sprawy. Nad motywacjami natury politycznej bowiem zdają się ostatnio wyrażać przeważać psychospołeczne powody. Coś się dzieje przed zaangażowaniem. Ludzie po prostu nie wierzą, że związek najpierw będzie chciał, a następnie — będzie mógł podjąć ich sprawy, załatwić ich postulaty, odegrać oczekiwaną przez nich rolę współgospodarza zakładu, rzecznika interesów.

Nie widzę także przed związkami szansy wybiecia się w zakłady, regiony, państwo — na pozycję liczącego się partnera dyktującego warunki. Szczególnie jeśli to władze — a tak często jeszcze bywa — z biurokratyczną arogancją próbują wrócić do komendowania ruchem zawodowym, spytać się o posłuszeństwo pomocnika administracji. Bierność, odwrócenie się od ruchu w ten sposób, nie jest najlepszym sposobem na przezwyciężenie o niesukcesu. Nie widzę także przed związkami szansy wybiecia się w zakłady, regiony, państwo — na pozycję liczącego się partnera dyktującego warunki. Szczególnie jeśli to władze — a tak często jeszcze bywa — z biurokratyczną arogancją próbują wrócić do komendowania ruchem zawodowym, spytać się o posłuszeństwo pomocnika administracji. Bierność, odwrócenie się od ruchu w ten sposób, nie jest najlepszym sposobem na przezwyciężenie o niesukcesu.

miaru ogólnospołecznego, do współdecydowania o których klasa robotnicza czuje się powołana i kompetentna.

TO tutaj moim zdaniem decyduje się przyszłość nowych związków: w zdolności przekonania wyzyskujących załóg, że wzmacniony organizacyjnie o możliwości, jakie daje skupienie sił w strukturach ponadzakładowych, w federacjach bądź centralach ogólnokrajowych ruch zawodo- wy jest i będzie pomocny każdemu z osobna człowiekowi pracy we wszystkich wymiarach jego aspiracji i potrzebach jego bytu.

I nie będzie to wcale łatwiejsze zadanie od tych, które aktywni związkowcy udało się rozwiązać w pierwszym półroczu działalności. Ale rozstrzygające o faktycznej pozycji ruchu zawodowego w systemie ludowładztwa.

Uroki gorącego lata.

CAF — Roman Sienko

Problemy spółdzielczości pracy

Niepokoje, realia, nadzieje

W woj. gdańskim istnieje 85 spółdzielni pracy, grupujących 147 zakładów produkcyjnych, z tego aż 75 mieści się w Gdańsku i 885 o charakterze usługowym — (376 w Gdańsku). Spółdzielnie Wojewódzkiego Związku Spółdzielności Pracy zatrudniają ponad 22 tys. osób. W ciągu ostatnich dwóch lat powstały 24 nowe spółdzielnie. Jest to zjawisko nowe i na taką skalę nie spotykane w historii powojennego ruchu spółdzielczego.

Główna sprzedaż produktów i usług w 1982 r. z gdańskich spółdzielni pracy osiągnęła kwotę 11,6 mld zł. Natomiast sprzedano towarów na rynek, za 3,1 mld zł. Średnia płaca miesięczna w 1982 r. wyniosła 11 327 zł.

Ważnym barierą dla większego zatrudnienia jest do tego dodać kłopoty materiałowe, kadrowe, ogólny wzrost kosztów działalności, wzrost czynszów, opłat za c.o., energię elektryczną — to przeszkadzają (choć mocno niepokoją) zmniejszenie ilości punktów usługowych.

Widoczny jest regres w usługach: fryzjerskich, kosmetycznych, pralniczych, krawieckich, radiowo-telewizyjnych i naprawach artykułów gospodarstwa domowego. Z danych WZSP wynika, że zatrudnienie w usługach na koniec 1982 r. było mniejsze o 1015 osób niż w grudniu 1981 r. W I kwartale br. nastąpił dalszy spadek zatrudnienia o 311 osób. 1 stycznia 1983 było o 99 załóg mniej, niż w styczniu 1982. Niepokoją sytuacja w usługach pralniczych, szczególnie przy niedostatkach pralek na rynku. O 50 proc. spadła produkcja SP „Snieżka” w woj. gdańskim jest nienormalna. I tu paradoksem dostawa: 1 m³ wody dla spółdzielni mieszkaniowych kosztuje 17 zł, zaś „Snieżka” za 1 m³ wody płać 37 zł! Dlaczego?

Niektóre decyzje finansowe, jak mówią spółdzielcy, wręcz odstraszają klientów od spółdzielczych usług. Np. średniej klasy skóra z lisa na rynku kosztuje 13 tys. zł, podobnej klasy skóra w SP „Lutnia” — 20 tys. zł, a to dlatego, że w cenę wliczone (zaw. podatek od luksusu).

Jak już wspominałam na ograniczenie zakresu usług wpływają braki materiałowe. Sporo niechciwych spółdzielcy żywią do firm polonijnych, które na zasadzie konkurencji wykupują surowce i materiały krajowe. Spółdzielcy zamierzają zwrócić się do odpowiednich władz o bardziej — ich zdaniem —

sprawiedliwą politykę w tym zakresie. Informacje na temat gdańskich spółdzielczości pracy byłyby niepełne, gdybym nie wspomniała o działalności eksportowej.

Alina Wójcik

Przewodzą ją 16 zakładów. Trzy posiadają samodzielne koncesje eksportowe. Eksportują zarówno do krajów socjalistycznych, jak i kapitalistycznych. M.in. „Spelvar” reguluje rzekę Węława w Czechosłowacji, „Metalcoop” bu-

duje fabrykę sierpów w Etiopii. Poza tym spółdzielnie: „Gedania”, „Zagiel”, „22 Lipca”, „Jedność Robotnicza” eksportują namoty, odzież, obuwie, wyroby metalowe. Ogółem z eksportu w 1982 roku uzyskano kwotę 400 mln zł.

14 nowych spółdzielni już działa. Mimo przedstawaionych kłopotów działalność podjęło 11 nowych spółdzielni, 4 są w trakcie organizacji. Do ciekawych inicjatyw można zaliczyć Ośrodek Doradztwa i Treningu Kierowniczego. Spółdzielnia ta działa od października 1981 i świadczy usługi w zakresie porad fachowych dotyczą-

cych rachunku kosztów, technologii, przygotowania produkcji, planowania i sterowania produkcją. Wiele czytelników zainteresuje zapewne działalność spółdzielni „Radus”. Świadczy ona usługi radiestetyczne, diagnostyczne i lecznicze metodami niekonwencjonalnymi, poza tym sprzedawła siła.

WZSP w Gdańsku ma własny Rejonowy Zakład Działalności Socjalnej, prowadzący 8 ośrodków wczasowych i 3 kolonie. Nadzoruje i finansuje placówkę kulturalno-oświatową, tak jak: Spółdzielny Dom Kultury „Gedania” w Gdańsku, Amatorski Klub Filmowy „X Muza” bibliotekę itp.

Na koniec uważa: WZSP w Gdańsku prowadzi ośrodek informacji o wszelkich rodzajach usługach (przy ul. Garnarskiej). Telefonicznie staniową barwną reklamę budynku WZSP nie opodal Dworca Głównego w Gdańsku.

Czytelnicy pytają — redakcja odpowiada

Jak kupować na książeczki dla młodych małżeństw?

Wielu naszych czytelników (o czym świadczą nadesłane do redakcji sygnały) interesuje się, jak w skali województwa gdańskiego przebiega realizacja zakupów na książeczki kredytowe dla młodych małżeństw. Poprosiliśmy o zwięzłą informację na ten temat zastępcę dyrektora ds. obrotu towarowego WPHW w Gdańsku — mgr. Ryszard Klimaszewski.

— Czy notuję się obecnie przeszkody w realizacji zakupów na książeczki kredytowe dla młodych małżeństw?

— Mamy artykuły, których nabycie tą metodą nie stwarza specjalnych problemów, mimo że stanowią one podstawowe elementy wyposażenia mieszkalni; lecz na niektóre czeka się w kolejce. Mam na myśli dwa zasadnicze asortymenty artykułów wyposażenia mieszkalni: pralki automatyczne i maszyny do szycia. Na pralki automatyczne czeka obecnie 8000 młodych małżeństw, a tylko 1000 tych pralek możemy zapewnić w tym czasie. W maszynach do szycia zapisanych jest 7500

młodych, a szansę ich zakupu ma obecnie również 1000 osób. Realizacja dostaw pralek automatycznych przebiega rytmicznie. Otrzymujemy 60 proc. planowanych dostaw z przemysłu. Producent na kłopoty z programatorami, co wiąże się z zapewnieniem tzw. wsadu de wizuowego.

— W jaki sposób następuje podział towarów do sprzedaży między posiadaczy książeczek MM a np. posiadaczy telefonów rozprawdanych (metodą losowania) w zakładach pracy?

— 70 procent kierujemy do sprzedaży na loterii (dla pracowników zakładów pracy), a 30 proc. na książeczki dla MM. Nic więc dziwnego, że opóźnienia w dostawach, które przecież nie zależą od naszych działań występują gwałtownie przede wszystkim w MM. Proporcja 70 i 30 jest stała.

— Jakie kategorie posiadaczy książeczek MM realizują najwyżej?

— Do nich zaliczyć trzeba przede wszystkim meble i sprzęt radio-telewizyjny. Kupują ten towar w ciągu roku, mimo że znajduje się on również w tzw. wolnej sprzedaży. Tymczasem jeśli idzie np. o lodówki, to sytuacja jest nieco bardziej skomplikowana. O to, mimo że posiadacze książeczek dla MM mają możliwość zakupu polskich lodówek typu np. „Polar 136” (o pojemności 136 l) nastawiają się wyłącznie na zakup dużych lodówek importowanych typu np. „Minsk 280”. Tymczasem uważamy, że młodym małżeństwom nie wolno posiadać lodówek średniej wielkości, nawet jeśli jest to małżeństwo już z dzieckiem. Jeśli dłuższe obserwacje będącymi zasobem w realizacji zakupów (konkretnie lodówek) średniej wielkości, kto wie, czy nie podejmujemy decyzji o wyłącznej sprzedaży tychże na książeczki MM. Duże lodówki w tej sytuacji znalazłyby się jedynie w sprzedaży balonowej.

— A jak jest z zaopatrzeniem w dywany, firanki, artykuły zastawowe?

— Lepiej, niż przy zakupie pralek czy maszyn do szycia. Pewnej partii pralek spodziewamy się w lipcu, na łonie dostaw maszyn do szycia mają nastąpić dopiero w IV kwartale br. Jeśli chodzi o firanki, dywany, to słony, to 50 proc. tych towarów z ogólnej puli kierujemy na książeczki MM. Mimo to przekonujemy się niejednokrotnie, że za mało jest oferta od oczekiwaną przez młode małżeństwa. Ich potrzeby w tym względzie za-

sypokajamy jedynie w 30 proc.

— Ale dzieje się tak niezadługo, że są to zakupy na wiele lat, że klient czeka na ten najlepszy towar, podczas gdy oferowany jest uznany za mniej atrakcyjny i leży, czekając na nabycie z książeczką. Liczne mieszkańcy woj. gdańskiego, nie posiadający książeczek MM, chętnie by nie rzekłoby takie firanki czy zastawę nabyli. W niektórych przypadkach zostają w sprzedaży podejmujemy decyzję o „zwolnieniu” tego towaru na rynek. I znajduje on nabywców.

— Jaka jest zasada realizacji zakupów na książeczki dla MM? Czy wyeliminowano już tzw. społeczne kolejkę, budzące niechęć i emocje i kontrowersje?

— Tak. Sprzedajemy na podstawie rejestracji w konkretnym sklepie, co jest również uwidocznione w książeczce. Obowiązuje zasada realizacji zakupu w ciągu dwóch tygodni od pojawienia się towaru w sklepie. W przeciwnym wypadku traci się miejsce w kolejce.

— Z rekonesansu przeprowadzonego w niektórych pie-

cówkach handlowych, sprzedających na książeczki dla MM odnosimy wrażenie, że faktycznie dostawy pralek automatycznych są minimalne. Na 1000 zarejestrowanych od czerwca ub. roku w jednym z gdańskich sklepów — tylko 60 młodych małżeństw kupiło pralkę. Tymczasem ważność książeczki (ustawowo ważna jest 1 rok) można przedłużyć jedynie o następny rok. Przekonałmy się natomiast, że lepiej przebiega realizacja zakupów takich artykułów jak np. odkurzacze czy koldry.

Barbara Kalita

Seska jest

"Seska jest"

Kino holograficzne

PATRZYSZ w lustro i widzisz odbicie człowieka. Widzisz ostrą, we wszystkich barwach. Porusza się i rozmawia za prostokątnym szkłem, o kilka kroków od ciebie. Jednak przed lustrem tego człowieka nie ma. Przed tobą odbicie — niewidzialnego człowieka.

Możliwość taką stwarza nam holografia — nowa metoda fotografowania, w wyniku której otrzymujemy przestrzenne obrazy, przenoszące maksymalną ilość informacji wzrokowych o fotografowanym obiekcie. Na wystawach demonstracyjnych są hologramy zabytków historycznych, dzieł sztuki i innych eksponatów muzealnych wykonanych metodą opracowaną przez członka korespondenta AN ZSRR Jurija Denisikina.

Nauczysz się otrzymywać zdjęcia holograficzne, uczeń z różnych krajów noszący z zamkiem stworzenia kinematografii, w której byłby prezentowane hologramy, a nie dwuwymiarowe zdjęcia. Sensacja stała się pokaz w roku 1976 na odbywającym się w Moskwie XII Kongresie

międzynarodowego Związku Technicznych Stowarzyszeń Filmowych — pierwszego filmu holograficznego stworzonego przez uczonych radzieckich — współpracowników Naukowo-Badawczego Instytutu Techniki Filmowej i Fotograficznej. Film był krótki, czarno-biały i trwał zaledwie pół minuty. Wszyscy, którzy go obejrzyli, wypowiadali się o nim z zachwytem.

Następny nasz krok — po wiedzy kierownik prac doktora nauk technicznych Wiktor Komar — to nakręcenie podobnego filmu w kolorze. Niebawem przystąpimy do jego realizacji. „Sala widowiskowa” tym razem będzie obłożona na siedem osób, wymiary ekranu na razie pozostają równie dość skromne. Nie daleko, że nie możemy zrobić go większym, ale dlatego, że na obecnym etapie sporządzania zastosowanych rozwiązań jego wielkość jest w pełni wystarczająca. Jeżeli wszystko przebiegać będzie zgodnie z przewidywaniami, w przyszłości zamierzamy zbudować wyposażenie techniczne dla

pierwszego kina holograficznego.

W ciągu lat pracy rozwinięto szereg skomplikowanych zadań technicznych. I tak na przykład: dla zdjęć niezbędny okazał się laser, którego promień świetlny miałby unikać w rzeczywistości; grupa badawcza promieniowania, niebezpieczna do zdjęć powinna zajmować w widmie spektralnym pa-

romieniowania fioletu z Akademii Nauk Białorusi zaproponowali wykorzystanie kuwet ze specjalnymi barwnikami.

Nie mniejsze trudności na polu konstrukcyjnym zespołu opracowującego tośm filmową, na której można było utrwalić kolorowe hologramy. Pierwszy film nakręcony był na jednorazowej taśmie czułej na

rozszerzenie. Można zobaczyć przebieg również jednym okiem, ale w tym celu należy posuwać głowę. W kamerze filmowej jest jedno „oko”, ale dzięki jego wymiarom, w kadzie jednocześnie utrzymuje się wiele obrazów tej samej sceny, jednak pod różnym kątem widzenia. Obiektywny podobny do tego, który zomieramy zostawiać w prak-

Jednym z ważniejszych elementów filmowej techniki holograficznej jest ekran. Nie ma on nic wspólnego ze zwykłymi ekranami kinowymi. Jest to lustro składające się z mnóstwa niewielkich diamentów, które w sposób uproszczony można to przedstawić następująco: powiększony obraz „zawisa” w powietrzu przed ekranem (dla ludzi znajdujących się poza sferą światła projekcyjnego, jest niewidoczny), a elementy lustro odbijają go w kilku kierunkach zależnie od liczby widzów. Długo nie udawało się uczynić niezauważalnym miejsca styku pomiędzy poszczególnymi elementami ekranu i osiągnąć obraz bez „szwów”. Obecnie prowadzone są prace nad ekranem, który będzie załusztowany w kinie holograficznym, w którym filmy będą mogły obserwować jednocześnie trzydziestu ludzi. Jesteśmy przekonani, że kino holograficzne stopniowo zastąpi tradycyjne, tak jak kino dźwiękowe wyporciło nieme, a kolorowe — czarno-białe.

To tylko kilka z wielu przykładów zbrodni, jakich okupant hitlerowski dopuszczał się także na bezbronnym polskim jeńcach. Kto zna bliższe szczegóły, zbrodni, tymi zwanymi, proszę jest o skontaktowanie się z Okręgową Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich w Zielonej Górze, pl. Słowiański nr 1. Nie może być przedawnienia zbrodni, także tej, dokonanej na jeńcu — kpt. Stachoniu i grupie jego kolegów z Ofiary II B Arnsvalde; wszystkich skazano na śmierć za ich udział w obronie ojczyzny w 1939 roku.

Andrzej Iwachow

APN

Nie ma przedawnienia zbrodni hitlerowskich

Mimo, że już tyle lat upłynęło od tamtych wydarzeń, ciągle jeszcze trwa poszukiwanie świadków zbrodni, jakich hitlerowcy dopuszczali się na naszym podwórku. Oto bezpośrednie po zakończeniu działań wojennych w 1939 roku władze hitlerowskie podjęły akcję represyjną przeciwko polskiemu oficerom — jeńcom wojennym.

M. in. do Ofiary II B Arnsvalde (obecnie Choszczno) kierowano funkcjonariuszy gestapo, którzy prowadzili śledztwo pod kątem politycznej i wojennej przeszłości polskich oficerów. Gestapowcy posługiwali się w tym celu m. in. specjalnymi listami, zwanymi Fahndungsmaterial, w okresie późniejszym także materiałami śledczymi, pochodzącymi od władz okupacyjnych tzw. Generalgouvernement. Łamie elementarne zasady

dy Konwencji Genewskiej (które III Rzesza Niemiec była sygnatariuszem) komendatury oflagów kłamały hitlerowcom wysłukiwanych takimi metodami jeńców oficerów.

Do grona pierwszych ofiar zbrodniczego „zwolnienia” z Ofiary II B Arnsvalde oddanych w ręce gestapo należał por. Wojciech Nieciegielewicz z 14 Pułku Artylerii Lekkiej. Wywieziony przez gestapowców stanął niebawem przed hitlerowskim Sondergerichtem w Poznaniu pod zarzutem wydania rozkazu rozstrzelania szpiegów niemieckich we wrześniu 1939 r. Wyrok śmierci wykonano na polskim oficerze w lutym 1940 r.

W identyczny sposób wywieziono z oflagu i skazano na śmierć por. Tadeusza Gostyńskiego, oskarżo-

nego o podobne działania w trakcie wojny obronnej. I on został zgilotynowany w następstwie wyroku Sondergerichtu w Poznaniu w listopadzie 1941 r.

Także przed Sondergerichtem w Poznaniu w dniach 21-24 stycznia 1941 r. odbył się proces jena Ofiary II B Arnsvalde kpt. Antoniego Cichonia i jego 22 towarzyszy; 20 z nich należało do II Baonu Obrony Narodowej, która to formacja została wcielona w skład Wojska Polskiego. Tym samym zostały spełnione warunki, określone regulaminem Konferencji Heskiej z 1907 roku oraz I Konferencji Genewskiej z 1929 r. o traktowaniu jeńców wojennych. Rozprawa przed hitlerowskim sądem odbywała się w atmosferze terrorku i podjął ją kpt. Antoniego Cichonia oraz 12 współoskarżonych oficerów jeńców sąd hitlerowski skazał na karę śmierci.

W grudniu 1940 r. gestapo aresztowało w Ofiary II B Arnsvalde jena oficera por. Franciszka Jasieńskiego, skazanego później na 5 lat ciężkiego więzienia i wtrąconego do ośrodku karnego w Forcie VII w Poznaniu. Był to także początek zbrodni, której procesowi przeciwko kpt. Stanisławowi Abramczykowi i 10 innym polskim oficerom jeńcom, z których wielu zostało skazanych na karę śmierci. Jednym z nich był i on, honorowo wykonujący swój żołnierski obowiązek we wrześniu 1939 roku.

To tylko kilka z wielu przykładów zbrodni, jakich okupant hitlerowski dopuszczał się także na bezbronnym polskim jeńcach. Kto zna bliższe szczegóły, zbrodni, tymi zwanymi, proszę jest o skontaktowanie się z Okręgową Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich w Zielonej Górze, pl. Słowiański nr 1. Nie może być przedawnienia zbrodni, także tej, dokonanej na jeńcu — kpt. Stachoniu i grupie jego kolegów z Ofiary II B Arnsvalde; wszystkich skazano na śmierć za ich udział w obronie ojczyzny w 1939 roku.

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 10 lipca 1983 r. zmarła, przeżywszy lat 86 nasza najdroższa matka, testowa, babcia i prababica

AUGUSTYNA KREFT

Msza żałobna odprawiona zostanie w kościele parafialnym w Dępczynie dnia 13 lipca 1983 r. o godz. 10.
Wyprowadzenie zwłok nastąpi dnia 13 lipca 1983 r. o godz. 11 z kaplicy cmentarnej w Redzie.
Pogrzebowa w smutku

RODZINA
S-9483

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 8 lipca 1983 r. zmarł przeżywszy lat 81 nasz ukochany ojciec, teść, dziadek i pradziadek

FRANCISZEK CICHOCKI

Msza św. odprawiona zostanie 13 lipca 1983 r. o godz. 12 w kościele św. Rodziny.
Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 13.30 na cmentarzu Witomskim.
Pogrzebowa w smutku

RODZINA
S-9485

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 11 lipca 1983 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 80, najukochańsza córka, żona i mamusia

LIDIA BYDZIŃSKA

Msza żałobna odprawiona zostanie w dniu 14 lipca 1983 r. o godz. 8.30 w kościele św. Jerzego w Sopocie.
Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 13 na cmentarzu Komunalnym w Sopocie.
Pogrzebowa w smutku

RODZINA
E-703

Zasnuć zawiadamiamy, że w dniu 8. 07. 1983 r. zmarł nasz niedziałający

kolega STANISŁAW ŻYMIŃSKI

dużoletni pracownik „CENTROMORU”, wyróżniony odznaczeniami resortowymi.

Pogrzeb odbędzie się dnia 13 lipca br. o godz. 14.30 na cmentarzu Srebrzysko.
Rodzinie zmarłego wyraży najserdeczniejszego współczucia składają: dyrekcja, koleżanki i koledzy z CMIE „CENTROMOR”

K-6015

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 8 lipca 1983 r. zmarł nagle w wieku 66 lat, najukochańszy mąż, ojciec, teść i dziadek

STANISŁAW ŻYMIŃSKI

Msza św. w kościele Zmartwychwstania Pańskiego w Wrzeszczu dnia 13 lipca 1983 r. o godz. 8.30.
Pogrzeb odbędzie się w tym samym dniu o godz. 14.30 na cmentarzu centralnym Srebrzysko w Wrzeszczu.
Pogrzebowa w smutku

RODZINA
G-26013

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 11 lipca 1983 r. zmarła opatrzona sakramentami świętymi moja najukochańsza żona, nasza najukochańsza mamusia, testowa i babunia

STEFANIA BOGACKA

Msza św. żałobna odprawiona zostanie dnia 14 lipca 1983 r. o godz. 8.30 w kościele parafialnym Niepokalanego Poczęcia NMP w Gdańsku.
Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 13.30 na cmentarzu Żostowice w Gdańsku.
Pogrzebowa w smutku

RODZINA
G-25681

Pogrzebowa w smutku

Pogrzebowa w smutku

Pogrzebowa w smutku

JERZY RACZYŃSKI

Pogrzeb odbędzie się na cmentarzu Żostowice 14. 07. o godz. 12.30.

Zona z córką.
G-25690

Po długotrwałej chorobie zmarł w wieku 79 lat, ukochany ojciec, dziadek i pradziadek

ZYGMUNT NIWIŃSKI

Pogrzeb odbędzie się na cmentarzu Komunalnym w Sopocie dnia 13 lipca 1983 r. o godz. 13

Dzieci i rodzina.
G-25687

W dniu 10 lipca 1983 r. zmarł na posterunku pracy

lek. med. STANISŁAW KYZIOL

specjalista ginekolog, położnik i anestezjolog. Człowiek niezwykłej skromności i uczciwości od lat związany z naszą służbą zdrowia.

CZESŁAW PAMIĘĆ

Dyrekcja i pracownicy z Zespołu Opieki Zdrowotnej w Pucku

K-5993

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że odszedł od nas przedwieczny nasz drogi

kol. lek. med. STANISŁAW KYZIOL

prawy człowiek, wzorowy lekarz

koledzanki i koledzy z Instytutu Północno-
wielkiego i Chorób Kobiecych Akademii Medycznej w Gdańsku

G-25905

Z głębokim żalem zegnany tragicznie zmarłego naszego kolegi

lek. med. STANISŁAW KYZIOL

Polskie Towarzystwo Ginekologiczne Oddział w Gdańsku

G-25906

Pani mgr Irenie Dymarskiej

i jej najbliższym wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci ukochanej córki

K A S I

składają: dyrekcja, nauczyciele i administracja Zasadniczej Szkoły Zawodowej WPK w Gdańsku

G-25879

Wyraży głębokiego współczucia

pani Irenie Wasik

i jej dzieciom z powodu śmierci męża i ojca

CZESŁAWA WASIKA

składają: pracownicy Kliniki Ortopedycznej

G-25898

Serdeczne wyrazy współczucia

kol. Kazimierz Raczyński

z powodu śmierci

męża JERZEJO

składają: rada, zarząd i współpracownicy ze „Społem” PSS w Gdańsku

K-5984

RSW „Prasa – Książka – Ruch”

Zakłady Fotograficzne

od 50 m kw. do 150 m kw. na cele magazynowe

K-5984

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGRANICZNE

Gdańsk-Kokoszki, ul. Nowatorów 64

PRZYJMIĘ DO PRACY

przy montażu zespołów elektronicznych

pracowników.

Wskazane wykształcenie zawodowe i ukończone 18 lat życia. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu w godz. 9-15.

K-5774

Przedsiębiorstwo Produkcji Betonów Budownictwa Rolniczego „ROLBET” w Kolbadach, ul. Przemysłowa 10

ZATRUDNI

następujących pracowników:

- ślusarzy
- spawaczy
- zbrojarzy
- betoniarzy
- techników budowlanych
- specjalistów ds. normowania
- specjalistów ds. inwestycji
- specjalistów ds. inżynierii
- specjalistów ds. socjalnych.

Praca na terenie zakładów Gdańska-Orun i Zakładu w Kolbadach.

Szczegółowych informacji udziela Dział Służb Pracowniczych w Kolbadach, ul. Przemysłowa 10, tel. 32-38-62.

K-5780

REJON PRZEWOZÓW KOLEJOWYCH w Gdyni

UPRZEMISŁOWIE

ze zgodzie z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia ministra komunikacji z dnia 13 stycznia 1982 roku w sprawie ochrony porządku na kolejach użytku publicznego (Dz. U. nr 64 poz. 311)

zabronione jest umieszczanie na terenie kolejowym jakiegokolwiek ogłoszeń, plakatów, reklam i napisów bez uzyskania zgody właściwego organu przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe.

W związku z powyższym osoby łamiące cytowane rozporządzenie będą karane przez uprawnioną personal PKP karami grzywny w drodze mandatu karnego. Niezależnie od tego względem tych osób lub reprezentowanych przez nie zakładów, instytucji, stowarzyszeń, klubów i tutejszy Rejon Przewozów Kolejowych występującej będzie o zwrot poniesionych kosztów na usunięcie bezprawnie umieszczonych ogłoszeń i reklam – w drodze postępowania sądowego lub arbitrażowego.

K-5782

POMIESZCZENIE 54 m kw. wynajm. Gdynia, ul. Staro-
wyszczyńska 54

G-25235

MIESZKANIA 2-pokojowe, 4-pokojowe, 5-pokojowe, 6-pokojowe, 7-pokojowe, 8-pokojowe, 9-pokojowe, 10-pokojowe, 11-pokojowe, 12-pokojowe, 13-pokojowe, 14-pokojowe, 15-pokojowe, 16-pokojowe, 17-pokojowe, 18-pokojowe, 19-pokojowe, 20-pokojowe, 21-pokojowe, 22-pokojowe, 23-pokojowe, 24-pokojowe, 25-pokojowe, 26-pokojowe, 27-pokojowe, 28-pokojowe, 29-pokojowe, 30-pokojowe, 31-pokojowe, 32-pokojowe, 33-pokojowe, 34-pokojowe, 35-pokojowe, 36-pokojowe, 37-pokojowe, 38-pokojowe, 39-pokojowe, 40-pokojowe, 41-pokojowe, 42-pokojowe, 43-pokojowe, 44-pokojowe, 45-pokojowe, 46-pokojowe, 47-pokojowe, 48-pokojowe, 49-pokojowe, 50-pokojowe, 51-pokojowe, 52-pokojowe, 53-pokojowe, 54-pokojowe, 55-pokojowe, 56-pokojowe, 57-pokojowe, 58-pokojowe, 59-pokojowe, 60-pokojowe, 61-pokojowe, 62-pokojowe, 63-pokojowe, 64-pokojowe, 65-pokojowe, 66-pokojowe, 67-pokojowe, 68-pokojowe, 69-pokojowe, 70-pokojowe, 71-pokojowe, 72-pokojowe, 73-pokojowe, 74-pokojowe, 75-pokojowe, 76-pokojowe, 77-pokojowe, 78-pokojowe, 79-pokojowe, 80-pokojowe, 81-pokojowe, 82-pokojowe, 83-pokojowe, 84-pokojowe, 85-pokojowe, 86-pokojowe, 87-pokojowe, 88-pokojowe, 89-pokojowe, 90-pokojowe, 91-pokojowe, 92-pokojowe, 93-pokojowe, 94-pokojowe, 95-pokojowe, 96-pokojowe, 97-pokojowe, 98-pokojowe, 99-pokojowe, 100-pokojowe, 101-pokojowe, 102-pokojowe, 103-pokojowe, 104-pokojowe, 105-pokojowe, 106-pokojowe, 107-pokojowe, 108-pokojowe, 109-pokojowe, 110-pokojowe, 111-pokojowe, 112-pokojowe, 113-pokojowe, 114-pokojowe, 115-pokojowe, 116-pokojowe, 117-pokojowe, 118-pokojowe, 119-pokojowe, 120-pokojowe, 121-pokojowe, 122-pokojowe, 123-pokojowe, 124-pokojowe, 125-pokojowe, 126-pokojowe, 127-pokojowe, 128-pokojowe, 129-pokojowe, 130-pokojowe, 131-pokojowe, 132-pokojowe, 133-pokojowe, 134-pokojowe, 135-pokojowe, 136-pokojowe, 137-pokojowe, 138-pokojowe, 139-pokojowe, 140-pokojowe, 141-pokojowe, 142-pokojowe, 143-pokojowe, 144-pokojowe, 145-pokojowe, 146-pokojowe, 147-pokojowe, 148-pokojowe, 149-pokojowe, 150-pokojowe, 151-pokojowe, 152-pokojowe, 153-pokojowe, 154-pokojowe, 155-pokojowe, 156-pokojowe, 157-pokojowe, 158-pokojowe, 159-pokojowe, 160-pokojowe, 161-pokojowe, 162-pokojowe, 163-pokojowe, 164-pokojowe, 165-pokojowe, 166-pokojowe, 167-pokojowe, 168-pokojowe, 169-pokojowe, 170-pokojowe, 171-pokojowe, 172-pokojowe, 173-pokojowe, 174-pokojowe, 175-pokojowe, 176-pokojowe, 177-pokojowe, 178-pokojowe, 179-pokojowe, 180-pokojowe, 181-pokojowe, 182-pokojowe, 183-pokojowe, 184-pokojowe, 185-pokojowe, 186-pokojowe, 187-pokojowe, 188-pokojowe, 189-pokojowe, 190-pokojowe, 191-pokojowe, 192-pokojowe, 193-pokojowe, 194-pokojowe, 195-pokojowe, 196-pokojowe, 197-pokojowe, 198-pokojowe, 199-pokojowe, 200-pokojowe, 201-pokojowe, 202-pokojowe, 203-pokojowe, 204-pokojowe, 205-pokojowe, 206-pokojowe, 207-pokojowe, 208-pokojowe, 209-pokojowe, 210-pokojowe, 211-pokojowe, 212-pokojowe, 213-pokojowe, 214-pokojowe, 215-pokojowe, 216-pokojowe, 217-pokojowe, 218-pokojowe, 219-pokojowe, 220-pokojowe, 221-pokojowe, 222-pokojowe, 223-pokojowe, 224-pokojowe, 225-pokojowe, 226-pokojowe, 227-pokojowe, 228-pokojowe, 229-pokojowe, 230-pokojowe, 231-pokojowe, 232-pokojowe, 233-pokojowe, 234-pokojowe, 235-pokojowe, 236-pokojowe, 237-pokojowe, 238-pokojowe, 239-pokojowe, 240-pokojowe, 241-pokojowe, 242-pokojowe, 243-pokojowe, 244-pokojowe, 245-pokojowe, 246-pokojowe, 247-pokojowe, 248-pokojowe, 249-pokojowe, 250-pokojowe, 251-pokojowe, 252-pokojowe, 253-pokojowe, 254-pokojowe, 255-pokojowe, 256-pokojowe, 257-pokojowe, 258-pokojowe, 259-pokojowe, 260-pokojowe, 261-pokojowe, 262-pokojowe, 263-pokojowe, 264-pokojowe, 265-pokojowe, 266-pokojowe, 267-pokojowe, 268-pokojowe, 269-pokojowe, 270-pokojowe, 271-pokojowe, 272-pokojowe, 273-pokojowe, 274-pokojowe, 275-pokojowe, 276-pokojowe, 277-pokojowe, 278-pokojowe, 279-pokojowe, 280-pokojowe, 281-pokojowe, 282-pokojowe, 283-pokojowe, 284-pokojowe, 285-pokojowe, 286-pokojowe, 287-pokojowe, 288-pokojowe, 289-pokojowe, 290-pokojowe, 291-pokojowe, 292-pokojowe, 293-pokojowe, 294-pokojowe, 295-pokojowe, 296-pokojowe, 297-pokojowe, 298-pokojowe, 299-pokojowe, 300-pokojowe, 301-pokojowe, 302-pokojowe, 303-pokojowe, 304-pokojowe, 305-pokojowe, 306-pokojowe, 307-pokojowe, 308-pokojowe, 309-pokojowe, 310-pokojowe, 311-pokojowe, 312-pokojowe, 313-pokojowe, 314-pokojowe, 315-pokojowe, 316-pokojowe, 317-pokojowe, 318-pokojowe, 319-pokojowe, 320-pokojowe, 321-pokojowe, 322-pokojowe, 323-pokojowe, 324-pokojowe, 325-pokojowe, 326-pokojowe, 327-pokojowe, 328-pokojowe, 329-pokojowe, 330-pokojowe, 331-pokojowe, 332-pokojowe, 333-pokojowe, 334-pokojowe, 335-pokojowe, 336-pokojowe, 337-pokojowe, 338-pokojowe, 339-pokojowe, 340-pokojowe, 341-pokojowe, 342-pokojowe, 343-pokojowe, 344-pokojowe, 345-pokojowe, 346-pokojowe, 347-pokojowe, 348-pokojowe, 349-pokojowe, 350-pokojowe, 351-pokojowe, 352-pokojowe, 353-pokojowe, 354-pokojowe, 355-pokojowe, 356-pokojowe, 357-pokojowe, 358-pokojowe, 359-pokojowe, 360-pokojowe, 361-pokojowe, 362-pokojowe, 363-pokojowe, 364-pokojowe, 365-pokojowe, 366-pokojowe, 367-pokojowe, 368-pokojowe, 369-pokojowe, 370-pokojowe, 371-pokojowe, 372-pokojowe, 373-pokojowe, 374-pokojowe, 375-pokojowe, 376-pokojowe, 377-pokojowe, 378-pokojowe, 379-pokojowe, 380-pokojowe, 381-pokojowe, 382-pokojowe, 383-pokojowe, 384-pokojowe, 385-pokojowe, 386-pokojowe, 387-pokojowe, 388-pokojowe, 389-pokojowe, 390-pokojowe, 391-pokojowe, 392-pokojowe, 393-pokojowe, 394-pokojowe, 395-pokojowe, 396-pokojowe, 397-pokojowe, 398-pokojowe, 399-pokojowe, 400-pokojowe, 401-pokojowe, 402-pokojowe, 403-pokojowe, 404-pokojowe, 405-pokojowe, 406-pokojowe, 407-pokojowe, 408-pokojowe, 409-pokojowe, 410-pokojowe, 411-pokojowe, 412-pokojowe, 413-pokojowe, 414-pokojowe, 415-pokojowe, 416-pokojowe, 417-pokojowe, 418-pokojowe, 419-pokojowe, 420-pokojowe, 421-pokojowe, 422-pokojowe, 423-pokojowe, 424-pokojowe, 425-pokojowe, 426-pokojowe, 427-pokojowe, 428-pokojowe, 429-pokojowe, 430-pokojowe, 431-pokojowe, 432-pokojowe, 433-pokojowe, 434-pokojowe, 435-pokojowe, 436-pokojowe, 437-pokojowe, 438-pokojowe, 439-pokojowe, 440-pokojowe, 441-pokojowe, 442-pokojowe, 443-pokojowe, 444-pokojowe, 445-pokojowe, 446-pokojowe, 447-pokojowe, 448-pokojowe, 449-pokojowe, 450-pokojowe, 451-pokojowe, 452-pokojowe, 453-pokojowe, 454-pokojowe, 455-pokojowe, 456-pokojowe, 457-pokojowe, 458-pokojowe, 459-pokojowe, 460-pokojowe, 461-pokojowe, 462-pokojowe, 463-pokojowe, 464-pokojowe, 465-pokojowe, 466-pokojowe, 467-pokojowe, 468-pokojowe, 469-pokojowe, 470-pokojowe, 471-pokojowe, 472-pokojowe, 473-pokojowe, 474-pokojowe, 475-pokojowe, 476-pokojowe, 477-pokojowe, 478-pokojowe, 479-pokojowe, 480-pokojowe, 481-pokojowe, 482-pokojowe, 483-pokojowe, 484-pokojowe, 485-pokojowe, 486-pokojowe, 487-pokojowe, 488-pokojowe, 489-pokojowe, 490-pokojowe, 491-pokojowe, 492-pokojowe, 493-pokojowe, 494-pokojowe, 495-pokojowe, 496-pokojowe, 497-pokojowe, 498-pokojowe, 499-pokojowe, 500-pokojowe, 501-pokojowe, 502-pokojowe, 503-pokojowe, 504-pokojowe, 505-pokojowe, 506-pokojowe, 507-pokojowe, 508-pokojowe, 509-pokojowe, 510-pokojowe, 511-pokojowe, 512-pokojowe, 513-pokojowe, 514-pokojowe, 515-pokojowe, 516-pokojowe, 517-pokojowe, 518-pokojowe, 519-pokojowe, 520-pokojowe, 521-pokojowe, 522-pokojowe, 523-pokojowe, 524-pokojowe, 525-pokojowe, 526-pokojowe, 527-pokojowe, 528-pokojowe, 529-pokojowe, 530-pokojowe, 531-pokojowe, 532-pokojowe, 533-pokojowe, 534-pokojowe, 535-pokojowe, 536-pokojowe, 537-pokojowe, 538-pokojowe, 539-pokojowe, 540-pokojowe, 541-pokojowe, 542-pokojowe, 543-pokojowe, 544-pokojowe, 545-pokojowe, 546-pokojowe, 547-pokojowe, 548-pokojowe, 549-pokojowe, 550-pokojowe, 551-pokojowe, 552-pokojowe, 553-pokojowe, 554-pokojowe, 555-pokojowe, 556-pokojowe, 557-pokojowe, 558-pokojowe, 559-pokojowe, 560-pokojowe, 561-pokojowe, 562-pokojowe, 563-pokojowe, 564-pokojowe, 565-pokojowe, 566-pokojowe, 567-pokojowe, 568-pokojowe, 569-pokojowe, 570-pokojowe, 571-pokojowe, 572-pokojowe, 573-pokojowe, 574-pokojowe, 575-pokojowe, 576-pokojowe, 577-pokojowe, 578-pokojowe, 579-pokojowe, 580-pokojowe, 581-pokojowe, 582-pokojowe, 583-pokojowe, 584-pokojowe, 585-pokojowe, 586-pokojowe, 587-pokojowe, 588-pokojowe, 589-pokojowe, 590-pokojowe, 591-pokojowe, 592-pokojowe, 593-pokojowe, 594-pokojowe, 595-pokojowe, 596-pokojowe, 597-pokojowe, 598-pokojowe, 599-pokojowe, 600-pokojowe, 601-pokojowe, 602-pokojowe, 603-pokojowe, 604-pokojowe, 605-pokojowe, 606-pokojowe, 607-pokojowe, 608-pokojowe, 609-pokojowe, 610-pokojowe, 611-pokojowe, 612-pokojowe, 613-pokojowe, 614-pokojowe, 615-pokojowe, 616-pokojowe, 617-pokojowe, 618-pokojowe, 619-pokojowe, 620-pokojowe, 621-pokojowe, 622-pokojowe, 623-pokojowe, 624-pokojowe, 625-pokojowe, 626-pokojowe, 627-pokojowe, 628-pokojowe, 629-pokojowe, 630-pokojowe, 631-pokojowe, 632-pokojowe, 633-pokojowe, 634-pokojowe, 635-pokojowe, 636-pokojowe, 637-pokojowe, 638-pokojowe, 639-pokojowe, 640-pokojowe, 641-pokojowe, 642-pokojowe, 643-pokojowe, 644-pokojowe, 645-pokojowe, 646-pokojowe, 647-pokojowe, 648-pokojowe, 649-pokojowe, 650-pokojowe, 651-pokojowe, 652-pokojowe, 653-pokojowe, 654-pokojowe, 655-pokojowe, 656-pokojowe, 657-pokojowe, 658-pokojowe, 659-pokojowe, 660-pokojowe, 661-pokojowe, 662-pokojowe, 663-pokojowe, 664-pokojowe, 665-pokojowe, 666-pokojowe, 667-pokojowe, 668-pokojowe, 669-pokojowe, 670-pokojowe, 671-pokojowe, 672-pokojowe, 673-pokojowe, 674-pokojowe, 675-pokojowe, 676-pokojowe, 677-pokojowe, 678-pokojowe, 679-pokojowe, 680-pokojowe, 681-pokojowe, 682-pokojowe, 683-pokojowe, 684-pokojowe, 685-pokojowe, 686-pokojowe, 687-pokojowe, 688-pokojowe, 689-pokojowe, 690-pokojowe, 691-pokojowe, 692-pokojowe, 693-pokojowe, 694-pokojowe, 695-pokojowe, 696-pokojowe, 697-pokojowe, 698-pokojowe, 699-pokojowe, 700-pokojowe, 701-pokojowe, 702-pokojowe, 703-pokojowe, 704-pokojowe, 705-pokojowe, 706-pokojowe, 707-pokojowe, 708-pokojowe, 709-pokojowe, 710-pokojowe, 711-pokojowe, 712-pokojowe, 713-pokojowe, 714-pokojowe, 715-pokojowe, 716-pokojowe, 717-pokojowe, 718-pokojowe, 719-pokojowe, 720-pokojowe, 721-pokojowe, 722-pokojowe, 723-pokojowe, 724-pokojowe, 725-pokojowe, 726-pokojowe, 727-pokojowe, 728-pokojowe, 729-pokojowe, 730-pokojowe, 731-pokojowe, 732-pokojowe, 733-pokojowe, 734-pokojowe, 735-pokojowe, 736-pokojowe, 737-pokojowe, 738-pokojowe, 739-pokojowe, 740-pokojowe, 741-pokojowe, 742-pokojowe, 743-pokojowe, 744-pokojowe, 745-pokojowe, 746-pokojowe, 747-pokojowe, 748-pokojowe, 749-pokojowe, 750-pokojowe, 751-pokojowe, 752-pokojowe, 753-pokojowe, 754-pokojowe, 755-pokojowe, 756-pokojowe, 757-pokojowe, 758-pokojowe, 759-pokojowe, 760-pokojowe, 761-pokojowe, 762-pokojowe, 763-pokojowe, 764-pokojowe, 765-pokojowe, 766-pokojowe, 767-pokojowe, 768-pokojowe, 769-pokojowe, 770-pokojowe, 771

